

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Inscrycja od wiersza w półkolumnie (drukem garment) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye sa wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGŁĄD.

Monarchya Austriacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Włochy. — Niemce. — Dania. — Rosya. — Montenegro. — Azja. — Afryka. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Kronika.

Monarchya Austriacka. Rzecz urzędowa.

Dyrekeya finansów krajowych we Lwowie kazala posunąć prowizorycznego finansowego konceptistę *Józefa Ekel* teraz w stanowczym charakterze z roczną placą 700r., finansowego konceptistę *Karola Gilreiner* w konkretnym stanie konceptistów finansowych na wyższą placę rocznie 700r., a praktykanta konceptowego *Kazimierza Winnickiego* mianowała finansowym konceptistą z roczną placą 600r. w charakterze prowizorycznym.

Dyrekeya finansów krajowych we Lwowie mianowała prowizorycznego asystenta kancelaryi III. klasy *Walentego Wojcikiewicza*, tudzież prowizorycznego asystenta rachunkowości III. klasy przy obwodowej władzy w Kołomyi *Jana Stoklassa* asystentami rachunkowości II. klasy przy obrachunkowym departamencie podatków we Lwowie, następnie kwieskowanego asystenta *Jana Zawatkiewicza* i urzędowego praktykanta *Celestyna Hoszowskiego* tudzież *Zenona Jana Szydłowskiego* kancelaryjnymi asystentami III. klasy a mianowicie pierwszego stanowczo, a dwóch ostatnich prowizorycznie.

Sprawy krajowe.

(Zgromadzenie filologów. — Arcyksięża Ferdynand Maksymilian i Karol Ludwik w Wenecyi — Losowanie dawnego długu państwa.)

Wiedeń, 3. września. Na mocy najwyższej uchwały z dnia 26. sierpnia odbywać się będzie w Wiedniu ośmnaste zgromadzenie niemieckich filologów, pedagogów i orientalistów w dniach od 25go włącznie do dnia 28go września b. r.

Zapraszając na to zgromadzenie, upraszają niżej podpisani, udać się z zapytaniem względem odczytów, do jednego z podpisanych i nadesłać jak najspieszniej rozprawy przeznaczone dla pedagogicznej sekcji.

Bióro podpisanych znajduje się w budynku cesarskiej akademii nauk (miasto, plac uniwersytetu) i od dnia 21. września będzie codziennie otwarte od 10 rano do 4 godziny po południu.

Wiedeń, 29. sierpnia 1858.

Dr. Fr. Mikolsich. Nadworny radca Antoni Hammer.

— *Gazeta wiedeńska* pisze: Mamy dziś złożyć piękne świadectwo, lecz zaczniemy je od słów straszliwych. Pauperyzm wygląda — jak utrzymują — z po za wszystkich kwestyi internacjonalnych, które mądrość i oględność rządów chciałyby załatwić dla zabezpieczenia pokoju powszechnego, a społeczeństwo stracha się widokiem coraz powszechniejszej nędzy i niedostatku. Wyszukanie środków, by zapobiedz temu zjawiskugroźnemu jest teraz zadaniem, którego rozwiązaniem zajmuje się poważna i szczerza polityka socyalna, gdy tymczasem umysły exaltowane lub przewrotne usiłowały zaradzić złemu doktrynami komunizmu lub socyalizmu, a nawet utrzymywały w swej zarozumiałości, że już pewny i niezawodny sposób na to wynalazły. Nie mamy wcale zamiaru wyprowadzać z zasad ekonomii politycznej tego wniosku słusznego, że doktryny takie musiałby z czasem rozpowszechnić koniecznie tę nędzę, jaka teraz tylko gdzieniegdzie się zagnieżdżyła. Opinia wszystkich rozsądnych wydała zresztą wyrok w tej mierze już stanowczy, według którego popadliby sądom karnym ci wszyscy, którzy niebezpieczno to doktryny chcieliby czynem utwierdzić. Lecz i teraz nie możemy jeszcze zająć się gruntownym rozbiorem, jakby zapobiedz temu złemu, o jakim tu mowa. Chcemy o tem wspomnieć tylko pobieżnie, i jak dalece zbliżyć to nas może do innego przedmiotu, o którym zamierzamy pomówić. Wspominamy przeto najprzód o prawodawstwie w państwie i sądzimy, że w miarę większej zapobiegliwości ludzkiej i większego rozwoju usiłowań społecznych, tudzież w miarę postępu cywilizacji utrwałała się coraz bardziej i zasada co do uprawnienia *indywidualizmu*. Lecz czyliż ta zasada, ta oderwana teoria demokracji może stanowić prawo obowiązujące społeczność? Widzimy codziennie, że społeczeństwo opiera się temu zawiązywaniem stowarzyszeń i wspólnem łąčeniem się w obchodzących je spra-

wach, przezco w interesie powszechnym jednoczy znów te grupy, jakie rzeczona zasada koniecznej odrębności rozprószyła i od wszelkiej wspólności w usiłowaniach godziwych odstręchnęła. I na tem już chcemy tą razą poprzestać bez wyprowadzenia dalszych wniosków, a natomiast zwracamy uwagę naszą na inne prawodawstwo, zajmujące się również wyszukaniem środków dla ulżenia niedoli bliźnich naszych; udajemy się do owej wiecznej i boskiej księgi prawodawczej, będącej zbawieniem społeczeństw nowożytnych. A nią jest ewangelia święta. Dowiadujemy się z jej objawień prawdziwych, że niedola i nędza nie ma się w rodzie ludzkim uwiecznić i rozpowszechnić, lecz że pozostanie u nas tylko dla tego, by mogliśmy wydoskonalić się w cnocie, zjednać sobie zasługę u Boga, nabyć wielkości moralnej, i przysposobić się do śmierci szczęśliwej i religijnej, o jaką starać się ma każde stworzenie obdarzone od Boga rozumem i wolą. Wskazuje nam dzieła miłości chrześciańskiej, by pocieszyć stroskane serce ubogich, zagoić rany moralne, ukoić dolegliwości duszy strapionej, i uśmierzyć bole cielesne.

Otoż w tej mierze nie mamy przyczyny obawiać się złego dla naszej ojczyzny. Żyje między nami myśl święta czerpiąca natchnienia swe z uczuć obowiązku, i to jest też najpewniejsza rękojmia przyszłości. Świadczymy o tem nie dla tego, byśmy się wynosili cheieli nad innych, lecz by tem zagłuszyć dzikie wrzaski tych wszystkich, którzy usiłują sprowadzić ruinę społeczeństwa. Jakoż i przy najnowszej teraz sposobności objawił się wyraźnie duch chrześciański ludności naszej. Głośnie, serdeczne i z natchnienia były jej okrzyki na wieść urodzin Następcy cesarskiego, a życzliwość powszechna dla najmiłościwszego Monarchy i Domu Jego okazała się jawnie. Lecz właśnie przy tej sposobności pamiętano najprzód na ubogich. Postarano się o to, by pogrążeni w smutku i niedoli znaleźli także ulgę i pocieszenie, i mogli podzielać radość powszechną. Nie skończyło się też na samych okrzykach radości, lecz oprócz tego obchodzono dzień uroczysty uczynkami pobożnymi i zaprowadzeniem fundacyi dobroczynnych, które będą najtrwalszym pomnikiem tego dnia szczęśliwego. Do radości powszechniej przydały one jeszcze i błogosławieństwa ubogich. Ludy Austrii idą w tej mierze za wzniosłym przykładem, jaki im tron cesarski codziennie daje i przy każdej sposobności dawać będzie, czy to w nieszczęściu i ciężkiem utrapieniu, w którym to razie wspaniałość Cesarza niesie ulgę niezwłocznie, czy przy sposobności jakiego zdarzenia szczęśliwego, które pamiętać kaze także i o ubogich, słowem, tak w obec każdego szczególnego, co z zaufaniem zbliża się do tronu cesarskiego i z pocieszeniem odchodzi, jak i w obec całych krain, nad którymi Monarcha opiekę swą rozciąga.

— Ich cesarzewiczowskie Moście Arcyksięża Ferdynand Maksymilian i Karol Ludwik z arcyksiężną Margaretą przybyli dnia 1go b. m. o pół do dziesiątej rano cesarskim yachtem „Phantasie“ do Wenecyi.

— Dnia 1. b. m. przedsięwzięto na mocy najwyższego patentu z dnia 21. marca 1818 roku 297, i 93 dodatkowo losowanie dawnego długu państwa, przyczem wyciągnięto seryę nr. 249.

Ta serya zawiera obydwie 5 procentowe obligacye nadwornej izby:

Nr. 81.560 z jedną ósmą sumy kapitału i nr. 83.996 z jedną szóstą sumy kapitału, 4½ procentową najwyższą obligacyę nr. 1 z jedną piętnastą sumy kapitału, potem 4 procentową obligacyę królewsko-węgierskich wolnych miast od nr. 9. włącznie do nr. 45. z całemi sumami ich kapitałów w ogólnej kwocie kapitału 1.089.185r. 34kr. i w procentowej kwocie według znizonej procentowej stopy 24.666r.30¼kr. Pojedyncze w tej seryi zawarte numera obligacyi zostaną później w osobnym wykazie ogłoszone.

Ameryka.

(Fregata Niagara. — Nowe pokłady złota odkryte. — Wiadomości z Meksyku.)

Nowy York, 21. sierpnia. Fregata „Niagara“ zawinęła tu 18. b. m. Przybycie tej fregaty było hasłem do nowej oznaki radości z założenia atlantyckiego telegrafu.

— W washingtonskim okręgu miano także odkryć pokłady złota, odkryli je górnicy po drodze idąc ku rzece Frazer. Wkrótce jednak rozpędzili ich Indianie zabijwszy im 3 ludzi. Indianie zaś jak słyhać utracili 15 ludzi.

— Wiadomości z miasta Meksyko sięgają po dzień 6. lipca. Dziennik *Luz de la Libertat* wychodzący w Kolimie donosi: „Wia-

domość nowego prenunciamento w stolicy potwierdza się. Na czele rządu stoi obecnie renegat Juan J. Baz, a armią dowodzą generałowie Parrodi, Rangel i Traconis. Expreszydent Don Valentino Gamoz Farias zakończył życie.

Hiszpania.

(Stan zdrowia w portach. — Wyprawa zamorska. — Podróż Królowy. — Transport wojska i artykułów wojennych.)

Madryt, 24go sierpnia. *Gaceta* ogłasza dziś uchwałę powszechniej Junty sanitarnej co do stanu zdrowia w Ferrolu i innych portach hiszpańskich, wszędzie ogłoszono stan zdrowia pomysłny.

— Zwierzchność marynarska w Kadyxie otrzymała rozkaz przysposobienia do podróży w jak najkrótszym czasie wszystkie transportowe okręta wojenne, by do zamorskich posiadłości hiszpańskich przeprowadzić dwa tysięcy żołnierzy na uzupełnienie kadrów. W Ferrolu uzbrajają okręt transportowy „Nina” dla zabrania przeznaczonych do Fernando-Po potrzeb wojennych i żywności. Okręt ten zabierze oprócz tego i ładunek z 500.000 realami (125.000 fr.), które tego roku wyszły z mennicy królewskiej.

— Z podróży Jej Mości Królowy telegrafują z Aviles pod dniem 23. sierpnia wieczorem.

„Jej Mość Królowa, Król i królewska familia zagościli do tego miasta o 4 godzinie po południu i zabawią przez jutro. Jej Mość Królowa przechadzała się pieszo po ulicach prowadzących do król. pałacu, z upodobaniem bawi w tej części kraju, w którym miasta starają przewyższać się w oznakach przywiązania.”

— Władze marynarki w Kadyxie otrzymały rozkaz, wygotować jak najspieszniej wszystkie transportowe okręta wojenne na przewiezienie dwu tysięcy ludzi do hiszpańskich nadmorskich posiadłości dla wypełnienia kadrów.

Anglia.

(Królowa Wiktoria z powrotem w Duwrze. — Usposobienie księcia Alfreda. — Okręta rosyjskie w drodze na morze spokojne. — Zwichnięcia w kościele anglikańskim.)

Londyn, 31go sierpnia. Jej Mość Królowa i książę Albert wylądowali dziś w południe w Duwrze w towarzystwie lorda Malmesbury, pułkownika Philipps i licznej świty. Zabawiwszy kilka minut w hotelu lorda Warden odjechali potem koleją żelazną do Portsmouth, zkąd wieczorem odpłyną do Osborne. Kompania kolei żelaznej South-Eastern nie wiedziała do dziś zrana nic bliższego o kierunku podróży Ich Mości Królestwa i wyprawiła powozy dworskie do stacyi pod Londynem i do Gravesend.

— Książę Malachowy spodziewany tu jest jutro z powrotem.

— *Court Journal* pisze: Książę Alfred składa teraz egzamin z wiadomości potrzebnych dla żeglarza. Egzaminowano go przez dwa dni zeszłego tygodnia, i jak słychać ma być egzamin też ponowiony tego tygodnia, i trwać będzie przez dwa dni dalsze. Życzymy młodemu księciu wszelkiego w tym względzie powodzenia i uwielbiamy mądrość Jej Mości Królowej, że i syna swego nie uwalnia od egzaminu, jakiemu poddają się wszyscy inni oficerowie okrętowi. Przed odjazdem do Poczdamu uradziła familia królewska, by książę Alfred towarzyszył w podróży Jej Mości Królowej, a potem oddawał się naukom na uniwersytecie w Bonn. Lecz później stanęło na tém wysłać księcia wprzód w podróż morską, którą zaraz po złożeniu egzaminu odbędzie na morze śródziemne.

— Stojące w Spithead na kotwicy okręta rosyjskie „Rindee,” „Griden” i „Oprichnew” odpłynąć mają dnia jutrzejszego 1. września na morze spokojne. Oficerowie z tych okrętów zwiedzają co dzień warsztaty okrętowe w Portsmouth. Kilku było wczoraj wraz z swym komendantem Popowem w Woolwich, gdzie za szczególnym pozwoleniem ministra wojennego oglądali wszystkie warsztaty i magazyny.

— Czem mniej ważnych kwestyi politycznych, tem większą jak zwykle obudzają uwagę kwestye religijne, a między tem usiłowania takzwanych Traktaryanów, jak n. p. zaprowadzenie spowiedzi przez wikarego u proboszcza Gresley’a. Usiłowania te wywarły już znaczny wpływ na całe nawet gminy, tak że pastrowie z obowiązku uznali potrzebę ostrzedz je o niebezpieczeństwie, jakim pójściu zagrażają wyznaniu ewangelicznemu. Oświadczyli też wyraźnie, że pójściu pracują w widokach kościoła rzymskiego, i tem się tylko różnią od sług kościoła katolickiego, że nie wywiesili jeszcze jego chorągwi, i brak im tylko przywódcy, by jawnie z tem wystąpili.

Francya.

(Nowiny dworu. — Reformy w ministerjum. — Doniesienia dziennikarskie. — Mowa p. Morny przy zagajeniu rady generalnej. — Stacja wschodnio-afrykańska. — Wojska angielskie na Madagaskarze. — Wiadomości bieżące. — Kontrybucya chińska. — Korespondencye Napoleona I.)

Paryż, 31go sierpnia. Cesarz oglądał dziś w towarzystwie adjutanta swego, generała hrabi Goyon’a, muzeum artylerji w St. Thomas d’Aquin, poczem udał się do lasku Vincennes, by przypatrzyć się rozpoczętym tam pracom upiększenia.

— Otrzymało już telegrafem sprawdzenie dawniejszych wieści o reformie ministeryalnej w Konstantynopolu. Sultan oddała wszystkich krewnych swych z rady rządowej, i tym sposobem radby ułatwić zaprowadzenie oszczędnego systemu finansowego. Depeszą rządową otrzymano wiadomość, że pan Thouvenel i sir Henry Bulwer popierają zgodnie usiłowania Sultana. Poseł angielski nie obawia się

wcale, by go miano odwołać, a nawet o tem nie ma i mowy w Konstantynopolu.

— Dzienniki *Pays* i *Patrie* ogłaszają prawie jednemi i temi samemi słowy, że dla Mołdawji i Wołoszczyzny przyjęto oznaczenie: „Zjednoczone księstwa.” Z nazwiska wnoszą jeden i drugi dziennik, jaki stan rzeczy. Teraz dopiero widać, pisze jeden jak drugi, że Francya nie opuściła ani na chwilę raz powziętej myśli, że przeciwnie nawet powiodło się Francji, udzielić swe przekonanie konferującemu mocarstwu, i w wszystkich ważnych punktach przeprowadzić zamierzone zjednoczenie. Każdy wie dzisiaj z pewnością, dodaje wiedeńska gazeta, że francuski zamiar unii niemógł być przeprowadzony, i że zawarta konwencja jest tylko rezultatem obopólnego porozumienia. Powyższe dzienniki sprzeciwiają się Monitorowi, ofiarując czytelnikom pozór zamiast rzeczywistości, słowo zamiast rzeczy, i ogłaszają co nie istnieje.

— Dziennik urzędowy zawiera przemowę hrabi Morny przy zagajeniu rady jeneralnej w Puy de Dome. Po głównym jej ustępie, w którym prezydent ciała prawodawczego mówi o nadejściu tego czasu, „kiedy departament, gminy i mieszkańcy będą już uzdolnieni do prowadzenia własnej i samostnej administracyi, kiedy załatwienie spraw pójdzie spiesznie i łatwo, i kiedy uchylone już będą liczne nieporozumienia obijające się nie raz aż o władzę centralną” — następuje jak i w przemowie Persigni’ego wychwalanie rządu cesarskiego i zaszczytne wspomnienie o tem, że departament Puy de Dome zachował pod wszystkimi rządami pamięć Napoleona, i głosował najżyczliwiej na wezwanie Cesarza.

— Dziennik *Courrier de Havre* zbija podobną wiadomość przez *Patrie*, jakoby na oceanie indyjskim urządzona być miała nowa stacja okrętowa, lecz że idzie jeszcze tylko o zmianę nazwy. Dawniej zwano stację na wyspach Reunion: „Stacja indyjsko-chińska,” a podczas wojny odpłynęły wszystkie okręta do Chin; dowodzący tam generał nie mógł zajmować się tą stacją, i zapewne nie tak prędko o niej pomyśli. zwłaszcza że flota francuska podejmie, po zawarciu pokoju z Chinami wyprawę na Kochinchinę. W takim składzie rzeczy wypadłoby mianować innego komendanta dla stacyi wysp Reunion, która odtąd przybierze nazwę stacyi wschodnio-afrykańskiej.

— Paryskie dzienniki wieczorne jak n. p. *la Patrie* oświadczają, że bombardowanie Dzeddy nie dało francuskiemu rządowi żadnego powodu zanosić reklamacyi do Anglii.

— Pewien dziennik z wyspy św. Maurycego podaje następujące wiadomości:

„Handlowa gazeta donosi, że okręt „Seindian” odpłynął z 103 żołnierzami i 30 oficerami do Tamatawy. To wysłanie wojska do Madagaskaru, w obecnej chwili, zrobiło tem większe wrażenie, że nikt nawet w stolicy rządu, nie miał o tem najmniejszej wiadomości.

Dziennik *La Patrie* wyraża się o tem w następujący sposób:

„Mielizby Anglii, których okręta jadąc do Indji, zwykle lądują na wyspie Madagaskar w zatoce św. Augustyna u wniścia kanału Mozambique, mieć zamiar, osiąść na tej wyspie dla założenia nowej stacyi w Tamatawy, która jest ważnym środkowym punktem handlu i obszerną posiada zatokę. Francya, o ile przynajmniej sądzimy, ma w tych okolicach prawa, które muszą być broniłone.”

— Dzienniki francuskie utrzymują, że Cesarz chiński wypłaci kontrybucyę wojenną Anglii i Francji własną ich monetą krajową, mając dostateczny zapas tych monet zebranych w drodze handlu. Chińczycy kaza sobie wprowadzić płacić gotówką za swe towary, lecz finanse Cesarza chińskiego są tak od lat kilku zrujnowane, że najpotrzebniejszych nawet budowli rzecznych musiano zaniechać dla braku funduszu potrzebnych.

— Właśnie wyszedł teraz pierwszy tom korespondencyi Napoleona I. w drukarni p. Henryka Plon’a. Jest-to dzieło ciekawe, a wydany tom zawiera 1018 listów. Tom drugi jest już pod prasą.

Włochy.

(Obchód urodzin Następcy tronu austriackiego. — Akademia techniczna w Florencji. — Wieloryb u brzegów Elby.)

Z Florencji 27. sierpnia. Z rozkazu Jego k. Mości wielkiego księcia odspiewano będzie na przyszłą niedzielę, t. j. dnia 29. sierpnia o 10. godzinie rano w katedralnym kościele uroczyste „Te Deum” z powodu szczęśliwego rozwiązania Jej Mości Cesarzowej Austrii i narodzenia Następcy tronu. Wielki książę i cała wielko-książęcia familia zjeżdżają z kąpiel z Lucca, chcąc być obecni na uroczystym nabożeństwie, na które, jak słychać, zostanie zaproszony cały dyplomatyczny korpus.

Liwurno, które swą różnorodną ludnością, zwykłą w każdym większym portowym mieście, odróżnia się nie na swą korzyść od właściwych Toskanów, których znanym jest charakter łagodny i spokojny. Lecz troskliwość rządu o jej wykształcenie zaprowadziła u nich teraz nowy zakład naukowy, to jest zupełną akademię techniczną. Spodziewają się, że nadrastająca ludność tego miasta korzystać z niej będzie, i otrząśnie się na zawsze z swej zuchwałości i nagannych błędów.

Listy z wyspy Elby, a właściwie z Portoferrajo rozpisują się o olbrzymim wielorybie, który dnia 22. b. m. osiadł na piaskach w zatoce Portoferrajo. Potwór ten ma 25 łokci długości i 11 łokci grubości, i waży 250 cetnarów; wyteżał wszystkie siły, chcąc się dostać na pełne morze, ale na próżno. Cała ludność wyległa przypatrzeć się, jak ryhacy pożadana tę sobie zdobycz dobijali. Wprawdzie wydarzało się, że wielkie ryby zapędzały się na nasze wody, a nawet

do naszych wybrzeży, ale wieloryba takiego, jaki dziś zabity na wyspie Elbie, nie pamiętają nawet najstarsi żeglarze. Przy tym wielorybie był także drugi, ale powiodło mu się stoczyć na głębinę.

Niemce.

(Powrót Ich Mości Królestwa do Berlina. — Przejazd Króla pruskiego z powrotem do Berlina. — Zastępstwo Króla pruskiego nie jest oznaczone.)

Berlin, 2. września. Dziennik *Zeit* donosi: Ich Mości Król i Królowa i Jej królewicz. Mości księżniczka Alexandryna przybyli tu dziś po południu z powrotem z Tegernsee. Jego królewicz. Mości książę Prus przyjmował najdostojniejszych podróżnych u dworca kolei anhaltskiej i towarzyszył im ztamtąd aż do dworca kolei poczdamskiej, z kąd Ich Mości Królestwo odjechali wprost do Sanssouci.

— Jego Mości Król i Królowa Prus przybyli dnia 29go z. m. wieczorem do Mnichowa, gdzie oczekiwali w dworcu kolei żelaznej Ich królewiczowskie Moście Książę i Księżna Luitpold, małżonka księcia Adalberta, książę Maxymilian z rodziną, równie jak pruska księżna Alexandryna. Ich Mości Królestwo zabawili w salonie dworca żelaznej kolei kilkanaście minut, a potem udali się z księżną Alexandryną w dalszą podróż do Augsburga w towarzystwie księżny, małżonki księcia Maxymiliana, jej córek Maryi i Matyldy, którzy aż do chwili odjazdu Ich Mości Królestwa zabawić chcą razem w Augsburgu. Do Augsburga przybyli Ich Mości Królestwo o 9. godzinie.

— W dzienniku *Neue Preuss. Ztg.* czytamy:

„W zagranicznych dziennikach znajdujemy prawie codziennie, że ten lub ów środek został uchwalony na czas od dnia 23go października, z którym to dniem jak wiadomo kończy się zastępstwo w sprawach rządu, które Jego Mości Król porucił Jego królewicz. Mości Księciu pruskiemu. Nieprzestając z całym królewskim domem i wszystkimi wiernymi poddanymi Jego Mości Króla błagać wszechmocnego Boga, aby naszego królewskiego Pana jak najspieszniej raczył zupełnie przywrócić do zdrowia, odpowiadamy na te wiadomości, że dotąd wcale nie nie rozstrzygnięto w tej sprawie, co właściwie rozumie się samo przez się, gdyż powrót Jego Mości Króla ma dopiero nastąpić. I właśnie dlatego, że nie nie może być rozstrzygnięciem, nadmieniliśmy temi dniami, że pogłoska zwołania sejmiku dla rozstrzygnięcia właśnie tej kwestyi, wydała się nieprawdziwą. Podajemy to, ażeby uniknąć nieporozumień, jakie mogłyby wynikać z rozmaitych krążących wiadomości.“

Dania.

(Wsparcie miastu Helsingør. — Lustracja dóbr skarbowych.)

Kopenhaga, 28. sierpnia. Jak słyhać, zamierza rząd przedłożyć sejmowi duńskiemu po zwołaniu jego w miesiącu październiku projekt względem udzielenia wsparcia miastu Helsingør, które po spłaceniu cła na Zundzie bardzo podupadło. Powszechna rada państwa nie chciała, jak wiadomo, przyznać wsparcia tego z funduszy publicznych.

Dawniejszy minister spraw wewnętrznych, tajny radca Krieger objeżdża w tej chwili wyspę Seeland dla przekonania się o stanie dóbr skarbowych w tej prowincyi. P. Krieger zamierza zwiedzić i inne prowincje królestwa duńskiego, z wyjątkiem tylko Holstyn-Lauenburga, gdzie minister finansów nie wpływa na zarząd dóbr skarbowych, gdyż niemi zawiaduje osobne ministerium holstyno-lauenburgskie.

Rosya

(Wiadomości bieżące.)

Namiestnik królestwa Polskiego, książę Gorczaków, po niebytności od 31go maja, przybył znowu z zagranicy z swą rodziną do Warszawy. Równocześnie z naczelnym wodzem powracają także drudzy jenerałowie do Polski i Rosyi. Jenerał Nikolai udał się dla objęcia swego dowództwa na Petersburg i Moskwę do Kaukazu. Obecni oficerowie, którzy znajdują się na manewrach w Szląsku, równie jak pruscy oficerowie sztabowi przybędą po skończonych pruskich popisach do obozu pod Warszawę i ujrzą armię rosyjską w całkiem innym stanie, niż przed wojną orientalną. Po zawartym pokoju z Chinami spodziewają się w Rosyi tak we względnie komercyjnym jak wojskowym bardzo wielkich korzyści, które Rosya najnowszem stanowiskiem swej marynarki na cichym oceanie będzie mogła popierać. Po niedawnym powiększeniu eskadry na Amurze siedmioma wojennymi okrętami z Europy, odpłynęły tam znowu trzy statki z Petersburga. — Według wiadomości otrzymanych z Petersburga nakazał Cesarz zaprowadzić sądy rozjemcze, które będą rozstrzygać spory zachodzące między chlebobawcami i robotnikami. Wkrótce wyjdzie ukaz, który żydom należącym od dziesięciu lat do pierwszej gildji kupieckiej, pozwala osiedlać się we wszystkich miastach rosyjskich. Rozporządzenie to ma być tylko wstępem do innych względów.

Montenegro.

(Regulacja granic montenegrzyńskich ukończona.)

Zgodnie z wiadomościami paryskimi donoszą teraz także z Raguzu pod dniem 24. sierpnia, że komisya do regulowania granicy montenegrzyńskiej ukończyła swe prace. Brat księcia Danila, Mirko Petrovich przybył 22go b. m. w towarzystwie dwóch senatorów z Bocche di Cattaro do Raguzu.

A z y a.

(Telegramy indyjskie w uzupełnieniu.)

Ministerium spraw zewnętrznych w Londynie otrzymało dnia 28go sierpnia następujący telegram z Korfu z dnia 27go sierpnia wieczór:

Parostatek „Indostan“ opuścił Kalkutę dnia 19. lipca i z wypadku na czerwonym morzu spóźnił się. Parostatek „Cadix“ zawinął wczoraj do Suez z wiadomościami z Bombaju z dnia 4go b. m. Od czasu ostatniej poczty nie zaszło nic ważnego. Angielskie wojska w Oudzie zajęte są głównie pogonią powstańców i zabieraniem ziemnych fortyfikacji. Wielu naczelników, którzy podczas powstania nie skompromitowali się bardzo, poddają się władzom; inni, co zostali wierni angielskiej chorągwi, otrzymują zaszczyty i nagrody. Powstańcy, którzy mocno skompromitowani, są traceni. Pendżab i prezydentcy są spokojne. Sir Hugh Rose zrzekł się naczelnego dowództwa nad dywizją Poonah.

Wiadomości z Tiensinu sięgają po dzień 18. czerwca. W układach znaczne porobiono postępy, i spodziewano się zawrzeć następującego dnia traktat, który zabezpiecza nam wszystko, co możemy żądać, i który przedsiębiorczemu duchowi naszych kupców otworzy Chiny.

Depesza korespondenta dziennika *Times* z Korfu zawiera następujące uzupełnienia:

Alexandrya, 24. sierpnia. Dziś obchodzi poczta z wiadomościami z Kalkuty z dnia 17. lipca, z Madrasu dnia 25., a z Hongkongu z dnia 6. lipca; drugą w Bombaju wydaną proklamację względem Oudy ogłosił rząd, że jest podrobioną. Cesarski pełnomocnik dał lordowi Elginowi pisemne przyrzeczenie, że jego żądania zostaną przyzwolone. Z Amerykanami i Rosyanami traktat został zawarty. Utrzymywano, że Amerykanie zastrzegli sobie corocznie odwiedzać Pekin. Komisarz w Kantonie podburzał ludność do wojny i nie troszczył się wcale o układy na północy. Jenerał Stranbenzee wydał proklamację, według której zaprowadza częściową blokadę.

Afryka.

(Wzburzenia ludności egipskiej.)

Poczta Alexandryjska przywiezła wiadomość spisku uknutego na życie wicekróla Egiptu. Dziennikowi *Osservatore Triestino* piszą w tym względzie: Ostatnie wypadki w Dzeddzie rozjątrzyły fanatyzm kilku nierozsądnych Muzułmanów, że w zamordowaniu tyłu niewinnych ludzi upatrywali dzieło zasługi, i publicznie ganili wicekróla przezywając go giurem dlatego, że potępiał zbrodnie. Posunęli nawet tak dalece zuchwałość, że się sprzyśnili obalić obecne rządy i zaprowadzić po swojej myśli lepsze. Między tymi marzycielami było kilku, którzy już to z swego stanowiska, już z majątku byli w znaczeniu u dworu, i o których nie sądzano nigdy, że mogliby należeć do sprzyśnienia. Czterech z nich są Baszami; inni wyższymi oficerami w armii. Spisek został odkryty a winni przyaresztowani. Były minister finansów Abdullah Basza, w którego domu znaleziono broń i działa, przytrzymany został wraz z jednym Bejem i do warowni Abukir odprowadzonym. Ztąd widać, jak bardzo jest zakorzeniona nienawiść i uprzedzenie przeciw mieszkańcom Europy między muzułmańską ludnością. Za dowód może także posłużyć, że trzech tureckich podróżnych opanowało okręt w pobliżu alexandryjskiego portu, zamordowali kapitana, jego syna i siostrzeńca z córką. Kazali przewieźć okręt, chcąc go zatopić, lecz że to nie szło tak prędko, podpalili go, a sami ujechali Nilem do Kairo; szczęściem ujęła ich policyjna władza, i pewnie przepłaca życiem swą zbrodnię.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Mediolan, 2. września. Wychodzący w Locarno w Szwajcaryi dziennik *Demokrazia* przyniósł dziś wiadomość, że Kazimierz Parodi umarł po trzech tygodniowych ciężkich cierpieniach w nocy z 27. na 28. sierpnia. Z Genuy donoszą, że paropływy zaatlantyckiego towarzystwa są już wystawione na sprzedaż.

Paryż, 2. września. Stosunki giełdowe polepszyły się.

Paryż, 3. września. Dzisiejszy *Monitor* ogłasza dekret cesarski względem zniesienia jenerałnego gubernatorstwa Algieryi. Miejsce jego zajmie naczelną komenda tamtejszych zbrojnych sił na lądzie i morzu. Ona będzie wydawać potrzebne rozporządzenia, by nadać znaczenie władzy Cesarza i zapewnić wykonanie ustaw. Posadę naczelnego komendanta Algieryi otrzymał jenerał Mac Mahon.

Londyn, 2. września. (Najnowsza poczta zamorska na Konstantynopol). **Bombaj, 4. sierpnia.** Powstańcy Gwalioru wtargnęli po zrabowaniu Tonku na terytorium Bundi, gdzie ściga ich brygada Holmes. Jenerał Roberts był jeszcze 19. lipca w Tonku z wojskiem z Nussirabadu. Behar uspokoił się nieco. Shariabad obsadzili powstańcy. Sir John Grant pospieszył 21. lipca z Luknowa w odsiecz Maun Singhowi i obsadził Fyzabad.

Berlin, 2. września. Dziennik *Hamburger Nachrichten* przyniósł wczoraj następującą wiadomość z **Kopenhagi**: Biskup Monrad przeznaczony jest na dyrektora wszystkich spraw w ministerstwie wyznań; urzędowa nominacja jego ma wkrótce nastąpić.

Florencya, 30. sierpnia. Wielko-książęcy dwór powrócił przedwczoraj z wód lukańskich, a wczoraj było na cześć urodzin austr. Następcy tronu uroczyste nabożeństwo z odśpiewaniem „Te Deum“. Po obiedzie była uczta u dworu, na której znajdował się poseł austriacki z małżonką.

Rzym, 29. sierpnia. W uroczystość św. Ludwika odprawiano tu solenne nabożeństwo w francuskim kościele narodowym. Po obiedzie przypuszczal Jego Świątobliwość w zakrystyi duchowieństwo, członków ambasady francuskiej i inne znakomości do ucaławiania stopy.

Najnowsza poczta lewantyńska.

(Przywieziona paropływem Lloyd'a „Pluto“ 2. b. m. do Tryestu.)

Konstantynopol, 28. sierpnia. Sultan przyzywał przedwczoraj na wielkim zgromadzeniu ministrów i dygnitarzy państwa i zalecał im dopełnienie ostatniego Hathumajum. Haydor Effendi, pełnomocnik w Paryżu, mianowany został w miejsce Riza Beja ambasadorem w Petersburgu, a Jean Aristarchi ambasadorem w Berlinie. W Bułgarii sroga się powódź. W Erzerum poświęcono 15go kościół łaciński. Z prowincji nadchodzą liczne skargi na rozboje. Po prawym brzegu Eufratu burzą się szczepy arabskie, a na równinach Hamku hordy Turkomanów. Wielu znakomitych mieszkańców Saloniki udało się do Konstantynopola z zażaleniem na administrację Baszy.

Bombaj, 4. sierpnia. Z Allahabadu wyruszyły wojska pod dowództwem pułkownika Berkleya dla zdobywania kilku fortów po tamtej stronie Gangesu, co też powiodło im się po największej części. Sir Hugh Rose objął znowu komendę nad dywizją Puny. Jenerałny gubernator wybiera się wkrótce na podróż inspekcyjną do Luknowa.

Hongkong, 5. lipca. C. k. fregata „Novara“ zawinęła tu po dziewięciodniowej podróży z Manilli.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 3. września o pierwszej godzinie po południu.

Pożyczka narodowa 5% 83⁵/₈ - 83³/₄. Pożyczka z r. 1851 S. B. 5% 91¹/₂ - 91³/₄. — Lomb. wen. pożyczki z 5% 95 - 95¹/₂. Obligacje długu państwa 5% 83 - 83¹/₂, det. 4¹/₂% 73¹/₈ - 73¹/₄, det. 4% 65¹/₄ - 65³/₄, detto 3% 50 - 50¹/₄. detto 2¹/₂% 41¹/₂ - 41³/₄, detto 1% 16¹/₄ - 16¹/₂. Oblig. Glogn. z wypłatą 5% 97 - —. Detto Oedenburga. z wypłatą 5% 96 - —. Detto Peszt. 4% 96 - —. Detto Medyol. 4% 95 - —. Obligacje indemn. niższ. austr. 5% 93¹/₂ - 93³/₄, detto węgier. 82⁵/₈ - 83, detto galic. 82¹/₄ - 82¹/₂, detto siedmiogr. 81³/₄ - 82, detto innych krajów koron. 85 - 86. Oblig. bank. 2¹/₂% 65¹/₂ - 65³/₄. Pożyczka loter. z r. 1834 310 - 312. Detto z roku 1839 134 - 134¹/₄. Detto z r. 1854 109⁷/₈ - 110. Renty Como 16¹/₂ - 16³/₄. Galic. list. zastawne 4% 78 - 79. — Póln. Oblig. Prior. 5% 88¹/₂ - 89. Glognickie 5% 85¹/₂ - 86. Obligacje Dun. żegl. par. 5% 88 - 88¹/₂. — Oblig. Lloydów (w srebrze) 5% 88¹/₂ - 88³/₄. 3% Prior. obl. tow. rząd. kolei żelazn. po 500 frank. za szt. 109 - 110. Akcyj bank. narodowego 947 - 948. Akcyje c. k. uprzyw. towarzyst. kred. 242¹/₂ - 242³/₄. Akcyje niż. austr. tow. eskomp. 117¹/₄ - 117¹/₂. Detto Budzysko-Lincko-Gmundzkiej kol. 88¹/₂ - 89. Detto półn. kolei 168 - 168¹/₄. Detto tow. kol. żel. za 500 frank. 267³/₈ - 267¹/₂. Detto kolei ces. Eliz. po 200 zlr. z wpłaty 30% 100³/₈ - 100¹/₂. Detto Połud.-północn. niem. komunikacyjnej kol. żel. 93³/₈ - 93⁵/₈. — Detto cisańskiej kolei żel. 100 - 100¹/₄. Detto Lomb.-wen. kol. żel. 239¹/₂ - 240. Detto Cesarza Franc. Józ. wschod. kol. żel. 195³/₄ - 196. — Detto losy tryest. 112¹/₂ - 113. Detto tow. żegl. parowej 536 - 537. Detto 13. wydania 103 - 103¹/₄. Detto Lloydów 355 - 360. Peszt. mostu łańcuch. 58 - 59. Akcyje młyna parowego w. 87 - 88. — Detto Pressb.-Tyrańskiej 1. wydania 18 - 19. — Detto 2. wydania 28 - 29. Esterhazygo losy 40 zlr. 79¹/₂ - 79³/₄. Windischgrätzgo losy 26¹/₄ - 26¹/₂. Waldsteina losy 26¹/₄ - 26¹/₂. Keglevichgo losy 15¹/₄ - 15¹/₂. Ks. Salma losy 42¹/₄ - 42¹/₂. St. Genois 37³/₄ - 37⁷/₈. Palfego losy 40 - 40¹/₄. Clarego 38³/₄ - 39. Amsterdam 2 m. 84³/₄. Augsburg 102⁷/₈. — Bukareszt 31 T. 271¹/₂. — Konstantynopol 31 T. —. Frankfurt 3 m. 101³/₄ l. —. Hamburg 2 m. 74³/₄. — Livorno 2 m. 102. — Londyn 3 m. 10 - 5. — Medyolan 2 m. 101³/₄. — Paryż 2 m. 119³/₄. — Cesarzskich ważnych dukatów agio 5¹/₈. — Detto koron. 13 43. — Napoleons'dor 8 4 - 5. Angielskie Sover. 10 9. — Imperyal Ros. 8 9 - 10. Srebro —.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 4. września.

Oblig. długu państwa 5% 83¹/₄; losowane obligacje 5% —; obligacje długu państwa 4¹/₂% —; 4% 65¹/₄; 3% —; 2¹/₂% —; pożyczka loter. z r. 1834 —; z r. 1839 —; z r. 1854 109⁷/₈; pożycz. nar. z r. 1854 83⁵/₈. Obl. banku 94¹/₂. Akcyje bankowe —. Akcyje zakładu kredytowego 242¹/₂. Akcyje

kolei półn. po 1000 zlr. 1687¹/₂. Austr.-franc. akcyje kolei żelaz. po 500 fr. z wypłatą w ratach 267¹/₄; detto z pełną wpłatą —; kolej żelazna lomb.-wenecka —. Akcyje kolei nadejskiej 200. Kolej cesarszowy Elzbiety —. Kolej połud. półn. komunikacyjna —. Akcyje żegl. parowej na Dunaju po 500 zlr. 534. Akcyje żegl. parowej Lloyd'a po 500 zlr. —. Akcyje niższ. austr. Towarzystwa eskomp. po 500 zlr. —. Galic. listy zast. 4% —. Oblig. indemn. niż.-austr. —; detto innych krajów koron. —; detto galic. —. detto węgierskie 83¹/₂. — Amsterdam —. Augsburg 102³/₄. — Bukareszt —. Konstantynopol —. Frankfurt 101³/₄. — Hamburg 74⁷/₈. — Lipsk —. Livorno —. Londyn 10 - 3. Medyolan —. —. Marsylia 119³/₄. — Paryż —. —. Agio duk. ces. 5.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 4. września.

Hotel angielski: PP. Wiktor Tad., z Świrza. — Fedorowicz Jan, z Okna. — Krajewski Stanisł., z Trynezy. — Gans Karol, c. k. major, z Debicy. — Hr. Thun Wład., c. k. porucznik, z Gródka.

Hotel Kuhna: PP. Dobrowolski Winc., z Przybyłowa. — Schreck Jan, c. k. radca finans., z Gródka.

Hotel rosyjski: PP. Dłużniewski Marcel, z Halicza. — Lipecki Stanisł., z Krakowa. — Derengowski Felix, ces. franc. poruczn., z Paryża. — Kawaler Laskaraki Michalaki, ks. mold. szlach., z Moldawy.

Hotel europejski: P. Berezowski Henr., z Wodnik.

Dnia 5. września.

Hotel rosyjski: PP. Bętkowski Ign., z Złoczowa. — Bocheński Józef, z Krakowa. — Hr. Jabłonowski Stan. i Ludwik, z Nastasowa. — Łodyński Stan., z Milatyna. — Br. Spanochi Fryd., c. k. radca sek., z Kulikowa.

Hotel angielski: PP. Brzeżany Maur., z Konczak. — Br. Langendorf Ern., c. k. rotm., z Żółkwi. — Serwatowski Wojc., z Bucznowa. — Mecerle-Mühlfeld, Eug., adw. nadw. i sąd., z Wiśdnia. — Wilczyński Franc., z Truskawca. — Torosiewicz Emil., z Paryża.

Hotel Langa: P. Bossi Baz., z Wiśdnia.

Hotel europejski: PP. Babecki Kajet., z Byszowa. — Vivian Wincenty, z Wysoka.

Pod kolej żelazną: Terlecki Wikt., z Hoszowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 4. września.

PP. Dahlke Felix, do Łąki. — Krajewski Stan., na Wołyn. — Hr. Łubieński Leon, naczelnik banku polsk., do Warszawy. — Kawaler Laskaraki Michalaki, ks. mold. szlachcie, do Badenu. — Pinterhofer Józ., c. k. przełożony pow., do Stryja. — Obertyński Leop., do Stronibab. — Rozwadowski Erazm, do Hładkiego. — Skalkowski Józef, adwokat kraj., do Szczawnicy.

Dnia 5. września.

PP. Berezowski H., do Wodnik. — Dłużniewski Fel., do Winniczek. — Kruczy Hen. Marc., do Iwanówki. — Marynowski Józ., do Tuligłow. — Pruszyński Józ., do Pomorzan. — Smagłowski Winc., do Tarnopola. — Hr. Starzyński Edw., do Derewlan. — Schek J., c. k. radca fin., do Żółkwi. — Semelmayer Ferd., c. k. przeł. pow., do Załoziec. — Br. Schloissnig Teod., c. k. pułk., do Gródka.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 3. września.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	327.75	+ 9.4°	83.2	północny sł.	pochmurno
2. god. po poł.	327.81	+ 15.3°	73.3	"	"
10. god. wiecz.	328.15	+ 10.0°	89.8	" cich.	" jasno

Dnia 4. września 1858 roku wyciągnięto w c. k. urzędzie loteryjnym lwowskim następujące pięć liczb:

23. 7. 69. 34. 57.

Przyszłe ciągnięcia nastąpią dnia 18. września i 2. października 1858 r.

KRONIKA.

W Leszczkowie, w obwodzie żółkiewskim wybił grad na dniu 28go z. m. cały zasiew zimowy wielu właściciom a po części także właścicielowi tej wsi.

— Dnia 2. b. m. o 1. godzinie z południa wszczął się ogień w klasztorze OO. Reformatów w Sądowej Wiszni i do wieczora zgorzał nie tylko cały budynek klasztorny ale także znajdujący się przy nim kościół parafialny. Wysokie położenie tego klasztoru i znaczna odległość od miasta utrudniały wielce ratunek. Przyczyna pożaru niewiadoma dotąd.

— Inne nieszczęście wydarzyło się 3. b. m. w Stryju. W handlu korzennym Józefa G. pakował chłopak proch z szuflady, zawierającej do 6 funtów. Inny chłopak mając iść po wino do piwnicy chciał zapalić świecę, ale za potarciem siarnika bryznął fosfor do szuflady z prochem i sprawił eksplozję, przyczem obadwaj chłopcy odnieśli mocne uszkodzenie.

— W Paryżu znajduje się biuro agencyjne dla wystarania się o dekorację orderów rozmaitych. Pewien kapitalista chciały tej ozdoby zapłacić agentowi takiemu 2000 franków, za co przyrzeczono mu order „czterech Cesarzy“. Później przekonał się kompetent, że order rzeczony wcale niestnieje, jak najmniej i order „lwa holendersko-lauenburgskiego“. Dziennik „Droit“ podając tę wiadomość pisze przy tem, że z wytoczonego w tej mierze śledztwa okazało się, jako przemyślnicze agentury takie znajdują się w Paryżu, Londynie, Brukseli, Madrycie, Rzymie, Florencji i Parmie, że prowadzą handel pergaminami, dokumentami genealogicznymi, tytułami szlacheckimi, wizerunkami przodków, orderami, dyplomami na jaką posadę honorową lub na członka jakiego towarzystwa naukowego i t. d.

— Dziennik „Revue Contemporaine“ podaje następujący wykaz założonych dotąd podmorskich telegrafów z podaniem głębokości wody w metrach,

według długości telegraficznej liny w kilometrach, oraz z podaniem wagi na beczki wraz z zawartemi w tych beczkach drutami:

	Głębokość wody metry	Długość kablów	waga beczki	Liczba drutów
Podmorski telegraf między				
Duwarem a Kaletem	55	34	175	4
Kanałem Ś. Jerzego	130	103	62	1
Duwarem a Ostendą	55	113	504	6
Suffolk a Zeelandą	—	217	846	3
Fühnen „ „	—	26	83	3
Szkocją a Irlandją	275	40	180	6
Helder a Neudiepeem w Holandji	—	8	38	6
Nowym Brunswikiem a wyspą Ś. Jerzego	—	240	264	1
Spezją a Korsyką	640	145	740	6
Korsyką a Sardynją	—	19	97	6
Warną a Bałakławą	—	640	100	1
Zeelandą a Szwecją	—	9	—	3
Sardynją a Algierem	2350	200	—	4

Do tego przychodzi teraz założony trasatlantyczny telegraf w długości przeszło 2000 mil.

Miedzy doniesieniami prywatnemi w dzisiejszych Dodatkach do Gaz. Lw. jest „Wezwanie Wielmożnej Teodozyi Paparówniej do wszystkich sukcesorów Wielmożnego Konstantego Papary“ ogłoszone po raz trzeci, w którym oraz prostuje się pomyłka drukarska w wierszu 24 od góry, pominięta w dwóch poprzednich ogłoszeniach w nr. 202 i 203 Gaz. Lw. gdzie się powinno czytać: „Michałowi i Stanie z Radułów Paparom.“